

[Erik Kragh.]

blev forsvarsloven af 1960 jo vedtaget i en af disse afspændingsperioder, da Khrustjev havde besøgt Eisenhower i Amerika, en afspændingsperiode, der ved topmødet i Paris nogle få måneder efter forsvarslovens vedtagelse forvandlede til den spændingsperiode, der kulminerede i Berlin- og Cuba-krisen.

Siden Cubakrisen har vi jo levet i ro og i stabilitet; en følelse af sikkerhed og tryghed har bredt sig over Vesteuropa, og følgen heraf har været, at en afspændingsbølge — man kan sige en afspændingsstemning — har bredt sig over Vesteuropa. Selv begivenhederne i fjor i Mellemøsten, 6 dages krigen, gjorde i og for sig ikke noget indtryk på folk; man mente fremdeles, at afspændingen skred frem. Først begivenhederne i Czekoslovakiet i august måned åbnede øjnene hos mange mennesker for sagernes virkelige tilstand, åbnede øjnene for, at meget af det, vi havde gået og troet, havde været ønsketænkning.

Som nævnt blev forsvarsforliget indgået i 1960 af de fire partier socialdemokratiet, venstre, de konservative og de radikale, og i 1966 blev forliget bekræftet med visse ændringer, visse rationaliseringer og en reduktion af tjenestetiden. For godt 2 år siden var man altså enig om at fortsætte den forsvarsordning, man vedtog i 1960; og derfor har det efter min opfattelse interesse at beskæftige sig med, hvad der er sket, siden vi for 2 år siden bekræftede forsvarsforliget. Der er sket følgende på den storpolitiske arena.

For det første krigen i Mellemøsten, en eksplosion lige uden for Europa, et af de farligste, måske det allerfarligste sted i verden. For det andet begivenhederne i Czekoslovakiet, hvor Sovjetunionen nu stationerer styrker taget fra det indre af Rusland, med andre ord forøger den trussel, som dets styrker i Centraleuropa udgør.

Endvidere er der også siden 1967 sket en forøgelse af spændingen i Det mellemste Østen, en genbevæbning af araberne fra russisk side, en opbygning af russisk flådemagt i Middelhavet med baser i Ægypten og Algeriet. Nu påstod forleden dag Pravda, tror jeg det var, og Pravda betyder jo sandhed, at der ikke er tale om, at russerne installerer raketter og andre anlæg i Alge-

riet. Det kan man selvfølgelig tro på, på samme måde som man troede på det, da udenrigsminister Gromyko i 1962 forsikrede præsident Kennedy om, at der ingen raketter blev installeret på Cuba, og den russiske delegerede i FN forsikrede sikkerhedsrådet, at det ikke var tilfældet; 14 dage senere kunne man fremvise luftfotografier af de russiske raketter. Vi ser med andre ord en målbevidst russisk oprustning. Vi så, hvorledes russiske krigsskibe under den czechoslovakiske krise opererede nær ved dansk farvand og nær ved Nordnorge, hvorledes russiske krigsskibe løb ud i Middelhavet. Den russiske oprustning fortsætter med andre ord.

Man må have lov til at karakterisere udviklingen som en forværring af den storpolitiske situation, siden vi i 1966 bekræftede forsvarsforliget af 1960, og dette har da også givet sig udtryk i det communiqué, der er udsendt efter NATO-mødet i sidste uge i Bruxelles, et communiqué, hvor næsten samtlige medlemsstater går ind for en kvalitativ forøgelse af det militære forsvar, og hvor man jo klart har tilkendegivet nødvendigheden af yderligere sammenhold inden for Atlantpagten for at møde en eventuel trussel, en trussel, som jo kan komme af den nye russiske doktrin om det såkaldte socialistiske commonwealth, der i virkeligheden åbner Sovjetunionen mulighed for indgriben mange steder, hvor vi ikke ved om man kan kalde det et socialistisk land eller ikke et socialistisk land. Når vi derfor skal drøfte dansk forsvar i dag 2 år efter, at vi bekræftede forsvarsforliget af 1960, må vi have lov til at sige, at den storpolitiske situation ikke indbyder til nogen reduktion af forsvaret, men tværtimod indbyder til en kvalitativ styrkelse af forsvaret. Som bekendt har NATO 2 opgaver: afspænding og sikring af medlemslandenes territorier; men den sidste opgave er forudsætningen for, at den første skal lykkes, og det er den sidste opgave, vi kan bidrage til ved en kvalitativ styrkelse af vort forsvar. Det er det politiske grundlag for det lovforslag, der her er fremsat. Det militære grundlag er naturligvis NATO-strategiens principper, og her skal jeg ikke komme ind på nogen lang udredning, men blot minde om, at oprindeligt var NATO-strategien jo baseret på den såkaldte massive gengældelse,